

Woordpakket 5

de benzine	de dinosaurus	het restaurant	het diploma
de gitaar	de helikopter	januari	het idee
de kapitein	de kilometer	de chauffeur	de limonade
de living	de minuten	de piloot	de olifant
de skileraar	de piraten	de rivier	de televisie

 1 Schrijf de woorden van het woordpakket in het juiste kader.

woorden net als restaurant	19
_____	_____

woorden net als fabrikant	20
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Plak de letters aan elkaar.
Schrijf het woord op.

o l i f a n t d e _____ l i m o n a d e d e _____
d i p l o m a h e t _____ m i n u t e n d e _____
t e l e v i s i e d e _____ k a p i t e i n d e _____
h e l i k o p t e r d e _____ b e n z i n e d e _____

3 Zoek het woord uit het woordpakket dat rijmt.

snee → het _____ laten → de _____
tafelbier → de _____ voordeur → de _____
aardbeving → de _____ pilaar → de _____
kanarie → _____ groot → de _____
tovenaer → de _____ allesweter → de _____

4 Maak samengestelde woorden.

een paal die het aantal kilometer aangeeft = een _____
een chauffeur die met een taxi rijdt = een _____
een kapitein van een boot op zee = een _____
een gitaar om de lage bastonen te spelen = een _____
En nu zonder hulp:
een kreeft uit een rivier = een _____
een restaurant in een oude hoeve = een _____
een pak om mee te skiën = een _____

5 Schrijf in het enkelvoud of in het meervoud.

enkelvoud	meervoud
een piloot	veel _____
een gitaar	veel _____
een chauffeur	veel _____
een _____	veel minuten
een rivier	veel _____
een dinosaurus	veel _____
een _____	veel piraten
een olifant	veel _____

Klaar? Zet een kruisje.

Maak oefening 5 op blz. 58.

Woordpakket 6

precies	koninklijk	de vrijwilliger	december
het cijfer	centrale	ongelooflijk	de citroen
gruwelijke	de centimeter	puntige	de cirkel
de centen	merkwaardige	het proces	aanvankelijk
de cinema	de cel	grondig	het winkelcentrum

 1 Schrijf de woorden van het woordpakket in het juiste kader.

woorden net als **rustig(e)** 5

woorden net als **heerlijk(e)** 6

woorden net als **cent** 21

! c uitgesproken als s

2 Vul de passende woorden in.

een cinema – het winkelcentrum

In _____ is er ook _____ .

grondig – de vrijwilliger

_____ doet zijn werk erg _____ .

het proces – gruwelijke

Op _____ kwamen _____ feiten aan het licht.

de cirkel – centimeter

De diameter van _____ meet vijf _____ .

ongelooflijk – koninklijk

Het _____ paleis is _____ mooi.

3 Maak met de volgende woorden een zin.

cel: _____

cinema: _____

december: _____

4 Vul in: **ig** of **lijk**.

Schrijf het woord op

aartsle _____ grill _____

gruwe _____ konink _____

punt _____ nieuwsgier _____

aanzien _____ grond _____

ongeloof _____ aanvanke _____

persoon _____ macht _____

5 Rangschik de woorden alfabetisch.

volledig – centrum – carnaval – voornamelijk – cola

1 _____ 2 _____ 3 _____

4 _____ 5 _____

Klaar? Zet een kruisje.

Maak oefening 6 op blz. 58.

Werkwoorden in de v.t. (1)

Het gebeurt **nu**: tegenwoordige tijd (t.t.)
Het gebeurde **vroeger**: verleden tijd (v.t.)

35

1 Schoolmopje

A. Onduidelijk

Tijdens een proefwerk betrapte de leraar Piet herhaaldelijk op spieken. Hij bulderde: "Dat was nu al voor de derde keer dat ik je naar andermans blad zag kijken!"
"Ik kon er niets aan doen, meester, hij schreef zo onduidelijk!"

Het gebeurde _____

_____ tijd

B. Onduidelijk

Tijdens een proefwerk betrapt de leraar Piet herhaaldelijk op spieken. Hij buldert: "Dat is nu al voor de derde keer dat ik je naar andermans blad zie kijken!"
"Ik kan er niets aan doen, meester, hij schrijft zo onduidelijk!"

Het gebeurt _____

_____ tijd

2 Nog mopjes

Huiswerk niet gemaakt

A. Verleden tijd

Als huiswerk kreeg de klas de volgende rekenopgave: 'Een wandelaar liep 5 km per uur. Hoe lang deed hij over 12,5 km?'
De volgende dag haalde de meester de schriften op. Wim had zijn huiswerk niet gemaakt en de meester vroeg waarom. Het antwoord luidde: "Mijn vader was nog onderweg, meester!"

B. Tegenwoordige tijd

Als huiswerk _____ de klas de volgende rekenopgave: 'Een wandelaar _____ 5 km per uur. Hoe lang _____ hij over 12,5 km?'
De volgende dag _____ de meester de schriften op. Wim _____ zijn huiswerk niet gemaakt en de meester _____ waarom. Het antwoord _____ : "Mijn vader _____ nog onderweg, meester!"

Aantal dagen

A. Verleden tijd

"Hoeveel dagen zijn er in een maand?", vroeg de juf.
"Veel te weinig zondagen en verlofdagen", antwoordde Anke.

B. Tegenwoordige tijd

"Hoeveel dagen zijn er in een maand?", _____ de juf.
"Veel te weinig zondagen en verlofdagen", _____ Anke.

Mopjes uit '1001 superleuke schoolmoppen'

- 3 Schrijf de persoonsvorm van elke zin op.
Kruis aan of de persoonsvorm in de t.t. of v.t. staat.

	persoonsvorm (ja-nee-vraag)	t.t.	v.t.
Robby hangt het schilderij aan de muur.	_____	☐	☐
De kinderen vroegen nieuw speelgoed.	_____	☐	☐
De jongen huilde van de pijn.	_____	☐	☐
Mijn mama heeft mij goed geholpen.	_____	☐	☐
Bij het kampvuur werden leuke verhalen verteld.	_____	☐	☐
Het vervallen huis is al honderd jaar oud.	_____	☐	☐

- 4 Schrijf de infinitief op.
Kruis aan: klankverandering of geen klankverandering.

pv. in de v.t.	infinitief (ik zal ...)	klankverandering	geen klankverandering
(Lisa) zocht	_____	☐	☐
(wij) werden	_____	☐	☐
(Arne) lachte	_____	☐	☐
(oma) viel	_____	☐	☐
(Lara) waste	_____	☐	☐
(papa) zei	_____	☐	☐

- 5 Omcirkel in elke zin het onderwerp.
Schrijf de persoonsvorm in de juiste kolom.

	stam + de(n)	stam + te(n)
Sam / praatte / veel te luid.	☐	☐
De meisjes / wandelden / rustig naar de overkant.	☐	☐
De jongen / antwoordde / met een mooie zin.	☐	☐
Onze burenen / maakten / een boomhut in hun tuin.	☐	☐
/ Vluchtte / de dief in de richting van het bos?	☐	☐
Het huis / brandde / gisteren volledig af.	☐	☐
Wij / wachtten / tot de bus ons kwam halen.	☐	☐

Werkwoorden in de v.t. (2)

Is er klankverandering ?	
NEE stam + de (n) Hij antwoord<u>de</u>. Wij speeld<u>en</u>.	stam + te (n) Ik tracht<u>te</u>. Jullie werk<u>ten</u>.
JA Doe gewoon. Bv. liep werd vonden	

1 Schrijf de persoonsvormen met klankverandering.

infinitief

(ik zal ...)

- blijven Ik _____ drie dagen in het ziekenhuis.
- lopen Mijn broer _____ tegen een paal.
- schijnen De zon _____ de hele dag.
- zitten Vorig jaar _____ we in het vierde leerjaar.
- vinden _____ jij niet direct een balpen?
- staan De fietsen _____ nog buiten.
- zwemmen Pieter _____ moeiteloos naar de overkant.
- rijden Die motor _____ te snel in de bocht.
- geven Mijn ouders _____ me €10 voor mijn verjaardag.
- bezoeken Onze klas _____ het Gravensteen in Gent.

2 Schrijf de persoonsvormen zonder klankverandering.

infinitief

(ik zal ...)

stam

(ik ...)

- pakken _____ Zus _____ mijn snoepje.
- gooien _____ Die kerels _____ met geld.
- horen _____ Opa _____ ons niet roepen.
- wachten _____ Wij _____ op het pleintje.
- stoppen _____ _____ de bus niet?
- vluchten _____ Hij _____ naar buiten.
- redden _____ Papa _____ het vogeltje.
- vertellen _____ Ik _____ een verhaaltje.
- starten _____ Onze auto's _____ niet.
- antwoorden _____ Sara _____ niet.

3 Schrijf de persoonsvormen met klankverandering.

infinitief

(ik zal ...)

- beginnen Ward _____ het boek te lezen.
laten De slager _____ zijn mes vallen.
kijken Wij _____ naar buiten.
worden Yamina _____ kletsnat.
gaan De speler _____ vlug naar binnen.
denken Ik _____ veel aan mijn vrienden.
trekken De mannen _____ aan het touwtje.
zitten Jana _____ op het bed van haar broertje.

4 Schrijf de persoonsvormen zonder klankverandering.

infinitief

(ik zal ...)

stam

(ik ...)

- lachen _____ Ik _____ me een bult.
praten _____ Jordy _____ over zijn hobby.
doden _____ Onze poes _____ een klein vogeltje.
proberen _____ Emma _____ de oefening te maken.
bewaken _____ De agenten _____ de ingang.
spurten _____ De atleet _____ naar de overwinning.
dansen _____ De vrouw _____ op de muziek.
vermoorden _____ De daders _____ de man met een mes.

5 Schrijf in de verleden tijd.

Let op: de persoonsvormen met en zonder klankverandering staan nu door elkaar!

infinitief

(ik zal ...)

- vertrekken Jullie _____ veel te laat.
bellen Onze buur _____ de politie.
landen De helikopter _____ op het voetbalveld.
zuchten De kinderen _____ omdat het zo moeilijk was.
schrijven Oom _____ een brief vanuit Spanje.
binden _____ je de hond goed vast?
snappen Ik _____ de oefening niet.
zoeken Wij _____ naar de schat.
liggen Brutus _____ op de mat voor de deur.
schreeuwen Het kind _____ om hulp.

Werkwoorden in de v.t. (3)

- 1 Neem je werkwoordschema.
Schrijf correct op wat de leerkracht dicteert.

- 1 (Jij) _____ zeker te veel cola?
- 2 (Wij) _____ het nieuws via de radio.
- 3 (De auto) _____ tegen die paal.
- 4 (De maan) _____ hoog aan de hemel.
- 5 (Ik) / heb / wel twee uur op jou _____ .
- 6 (Jij) _____ niet op mijn vraag!
- 7 (Het schilderij) _____ aan de muur.
- 8 (Het _____ telefoontje) / kwam / er eindelijk aan.
- 9 (Jullie) _____ vanmorgen weer te luid.
- 10 (De pottenbakker) _____ een prachtige vaas.

- 2 Vul in.
Gebruik je werkwoordschema.
Let op: Je moet niet altijd een persoonsvorm invullen!

infinitief

(ik zal ...)

- raden (De vrouw) _____ het antwoord.
- roken (De man) _____ af en toe een sigaar.
- gebeuren (Het ongeval) / is / vorige nacht _____.
- laten (Hij) _____ het touw los.
- belanden (De jongens) _____ in de sloot.
- starten (De atleten) _____ veel te vroeg.
- bevrijden (De brandweerman) _____ alle inwoners.
- vergroten (Ik) / wil / graag een _____ foto.
- berijden (Wie) _____ dat paard?
- breien (Mijn oma) _____ een prachtige sjaal.
- versmallen (De _____ weg) / zorgde / voor files.
- bieden _____ (jij) je excuses aan?

3 Vul de juiste vorm in.

infinitief
(ik zal ...)

pv. in de verleden tijd

geen pv.

verdwalen	Ik _____	Jij was _____.
zoeken	Wij _____	Wij hebben _____.
kussen	Jullie _____	Zij hebben niet _____.
bemesten	Hij _____	De boer heeft _____.
studeren	Pa _____	Ik heb _____.
glijden	De auto _____	Jullie hebben _____.
bloeden	Ik _____	Hij heeft _____.
zuchten	Wij _____	Ik heb luid _____.
beginnen	Het spel _____	Zij waren _____.
snappen	Hij _____ het.	De _____ dief is er.

4 Schrijf de juiste vorm in de verleden tijd.

infinitief
(ik zal ...)

schieten	(De mannen) _____ met hun geweren.
zeilen	(Deze twee avonturiers) _____ de wereld rond.
scheppen	(Ik) _____ water uit de zee.
worden	Midden in de nacht _____ (hij) wakker.
verspreiden	(Het gerucht) _____ zich erg snel.
feesten	(De supporters) / hebben / dagenlang _____.
verwachten	Dat _____ (hij) helemaal niet.
roeien	(Wij) / hebben / tegen de stroom in _____.
kwetsen	(De _____ speler) / was / drie maanden buiten strijd.
verlangen	(Kamiel en Arthur) _____ naar nieuwe avonturen.

5 Schrijf de zinnen in de verleden tijd.

Vervang enkel de persoonsvorm.

Papa tilt mij snel op.	_____
Zus smacht naar adem.	_____
Ik help mijn moeder.	_____
Wij forceren de deur.	_____
Zij worden aan de kant geduwd.	_____

Werkwoorden: alles door elkaar!

- 1 Neem je werkwoordschema.
Schrijf correct op wat je leerkracht dicteert.

- 1 (Ik) _____ graag melk.
 2 (Wij) / hebben / veel _____ aan de kust.
 3 (De agenten) _____ het gebouw.
 4 _____ hem goed / vast / !
 5 (Vader) / liet / de aardappelen _____.
 6 (Mijn broer) _____ skateboarden niet leuk.
 7 _____ (jij) dat boek gisteren?
 8 (De storm) _____ vorige week veel schade / aan / .
 9 (De _____ man) / reed / veel te snel.
 10 _____ (jouw zus) het eten?

- 2 Kleur het passende bolletje.
Vul daarna de juiste vorm in.

infinitief	zinnen	pv. t.t.	pv. v.t.	geen pv.
worden	Ik _____ misschien dierenarts.	☐	☐	☐
bezeren	Hij _____ zich vorige week.	☐	☐	☐
maken	_____ direct je huiswerk!	☐	☐	☐
huldigen	De kampioen werd na afloop _____ .	☐	☐	☐
berichten	De krant _____ gisteren over de match.	☐	☐	☐
gebeuren	Er _____ hier weer veel.	☐	☐	☐
antwoorden	_____ onmiddellijk op mijn vraag!	☐	☐	☐
vertellen	Mijn opa heeft over vroeger _____ .	☐	☐	☐
raden	Je _____ nooit wie er komt!	☐	☐	☐
bestellen	De _____ boeken zijn toegekomen.	☐	☐	☐

- 3 Noteer de juiste vorm.
Gebruik je werkwoordschema.

infinitief	tegenwoordige tijd	verleden tijd	geen pv.
roken	Ik _____	Hij _____	Zij heeft _____
melden	Hij _____	Wij _____	Ik heb het _____
zitten	Wij _____	Ik _____	Wij hebben _____
feesten	Ik _____	Jullie _____	Jill heeft _____
oefenen	Hij _____	_____ jij?	Ik moest _____
vallen	_____ jij?	Zus _____	de _____ fiets

Het **onderwerp** vind je door deze vraag te stellen:

35

Wie of wat doet iets?

Het onderwerp kan in het **enkelvoud** of het **meervoud** staan.

- 4 Omcirkel het onderwerp.
Noteer de juiste vorm van het werkwoord.
Let op: Is het **t.t.**, **v.t.** of is het **geen pv.**?

- verkleeden _____ jij je soms als clown?
- beantwoorden Hebben jullie alle vragen _____ ?
- nestelen De vogel _____ zich vorige week in die boom.
- luiden De klok _____ elke middag.
- schudden Mijn opa _____ gisteren de speelkaarten.
- groeten Vorige vrijdag _____ wij jouw vader.
- verbranden _____ je niet!
- ontwikkelen Deze firma _____ de foto's onmiddellijk.
- verkopen De _____ cd's worden niet omgeruild.
- staan Het nieuws _____ verleden week in de krant.
- verplichten De dokter _____ mij gisteren om thuis te blijven.
- gebeuren Wanneer is dat ongeval _____ ?

Woordpakket 7

katholiek	de auto's	Afrika	Londen
de methode	de camera's	de papa's	Antwerpen
Zwitserland	de ski's	de dino's	het thema
Europa	de thermometer	Limburg	de diploma's
thuisblijven	de foto's	de mama's	de Ardennen

1 Schrijf de woorden van het woordpakket in het juiste kader.

woorden net als opa's		36
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	
!	meervoud met 's: Na a, i, o, u, y enkel geschreven, schrijf je in het meervoud 's .	

aardrijkskundige namen		45
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	
!	Aardrijkskundige namen schrijf je met een hoofdletter .	

woorden net als thee		22
_____	_____	
_____	_____	
_____	_____	

2 Rangschik alfabetisch.

Ardennen – thema – katholiek – Afrika – methode – Londen

1 _____ 2 _____ 3 _____
4 _____ 5 _____ 6 _____

3 Hak de woorden eerst.
Plak ze daarna terug.

thee	t h e e	→	thee
katholiek	_____	→	_____
thema	_____	→	_____
thuisblijven	_____	→	_____
thermometer	_____	→	_____
methode	_____	→	_____

4 Maak er meer van.

één auto → drie _____	één diploma → twee _____
één camera → vijf _____	één café → veel _____
één ski → twee _____	één pyjama → enkele _____
één paraplu → vier _____	één papa → onze _____
één bureau → veel _____	één dino → een groep _____

5 Zet de zinnen in het meervoud.

De jongen eet een lolly.

De dokter heeft een thermometer.

De man bestelt een pizza.

De juf kiest een nieuw thema voor WO.

 Klaar? Zet een kruisje.

Maak oefening 7 op blz. 59.